

چرا و چطور باید برای بچه‌ها محصولات موسیقی مناسب سن‌شان تهیه کنیم؟

پیشنهادهای شنیدنی برای کودکان

ZENDEGI - SALAM

ضمیمه روزنامه خراسان

یکشنبه • ۱۵ اردیبهشت ۱۳۹۸
۲۹ شعبان ۱۴۴۰ • ۵ می ۲۰۱۹
شماره ۲۰۰۹۰

۱۳۱۳

در باب فایده داشتن یا نداشتن موسیقی برای کودکان

تأثیر موسیقی بر کودکان، آمیخته است به افسانه‌هایی درباره هوش و موفقیت؛ یک جنبه‌اش، تلاش واقعی پژوهشگران است برای سردرآوردن از چیزها و یک جنبه‌اش، فعالیت‌های تبلیغی است تحت تأثیر نگاه کارکردگرایانه ما به همه امور مربوط به کودکان. در این نگاه از هر چیزی، باید فایده آموزشی به دست آید. به این ترتیب آن‌هایی که معتقدند موسیقی باعث نبوغ می‌شود، بی‌توجه به علاقه و استعداد فرزندشان او را در موسیقی غرق و حتی گاهی از آن بیزار می‌کنند. آن‌هایی هم که خاصیتی در ساز و آواز نمی‌بینند، کودکان‌شان را از آن محروم می‌کنند. موسیقی، شاید واقعا باعث خلاقیت کودکان و موفقیت او شود، شاید هم به هیچ دردی ندرنگی‌اش نخورد اما چه اهمیتی دارد؟ من می‌توانم بایک تحقیق ساده در اینترنت یا مصاحبه‌ای بی‌درسر با یک متخصص، فهرستی از نظرات موافق و مخالف برای تان ردیف کنم یا خلاصه‌ای از نتایج آزمایش‌ها و پژوهش‌های این حوزه را در اختیار تان بگذارم اما شما قرار نیست از آن برای کار درمانی یا علمی استفاده کنید. شما قرار است نتیجه بگیرید که برای فرزندتان موسیقی مناسب پخش کنید یا خیر و این از راه نزدیک‌تری هم به دست می‌آید؛ اگر فرزندتان به موسیقی، واکنش خوبی نشان می‌دهد همین کافی است تا بدانید بهتر است برایش موسیقی پخش کنید و لازم است مثل هر چیز دیگری دنبال محصول مناسب سن‌اش بگردید. من البته در این پرونده، به طبقه‌بندی فایده‌انگاران تن داده و درباره محتوای آموزشی و غیرآموزشی آلبوم‌های مختلف نوشته‌ام اما پس ذهنم می‌دانستم دسته‌بندی درستی نیست. چرا این کار را کردم؟ چون می‌دانستم، توجه خیلی از والدین را جلب و آن‌ها را به خرید مجموعه‌های خوب، مجاب می‌کند. محض تأکید و جلوگیری از بدفهمی، باید بگویم هیچ ایرادی ندارد اگر در یک قطعه موسیقی، حروف الفبا و صدای حیوانات و رفتارهای صحیح به بچه‌ها آموزش داده شود؛ اتفاقا روش آموزشی قابل دفاعی هم هست، حرفم این است که موسیقی برای بچه‌ها به همان دلیلی ضروری است که برای بزرگ‌ترها، یعنی لذت و سرگرمی و این فایده کمی نیست.

راهنمای تشخیص موسیقی مناسب کودکان

اینترنت پر است از فایل دانلود آهنگ‌های کودکان؛ ترانه‌ها، راحت، در دسترس و رایگان ولی نه لزوماً مناسب. هر قطعه شاد و ریتمیکی که با صدای بچه‌گانه همراه شود و کلمه‌هایی مثل شادی، بازی، پروانه، رنگین‌کمان و مثل این‌ها داشته باشد، موسیقی کودک نیست. همان‌طور که در موسیقی بزرگ سال مجموع ذوق، تخصص و تجربه، کار حرفه‌ای را از غیر آن متمایز می‌کند، در موسیقی کودکان هم این سه باید حضور داشته باشند. به علاوه، همان‌طور که آلبوم موسیقی بزرگ سالانه هزینه‌بر است، باید برای محصولات شنیداری کودکان هم هزینه کرد. پیشنهاد مقرون به صرفه‌ام این است که در سایت‌های دانلود قانونی مثل بیپ‌تونز – که آلبوم‌های پیشنهادی ما را هم دارد – از هر مجموعه هر چند قطعه را که می‌خواهید، تهیه کنید. غیر از اعتماد نکردن به سایت‌های دانلود بی‌نام و نشان، برای پیدا کردن موسیقی کودکان خوب دنبال اسم‌های معتبر باشید. تعداد شاعر، آهنگ‌سازها و خواننده‌های باتجربه و خوش‌نام این حوزه را از قدر زیاد نیست که سردرگم شوید. چند نفرشان را مادر این پرونده، معرفی کردیم. نکته مهم دیگر آن که بین آثار سرشناس‌ها هم گاهی کارهای ضعیف و پراپرا، پیدا می‌شود. حتماً نسخه دموی آلبوم‌های مدنظر تان را قبلاً خودتان بشنوید و تنها به اسم اکتفا نکنید. ترانه‌های کوتاه، کلمات قابل درک، ملودی و ریتم ساده که برای بچه‌ها به راحتی قابل تکرار و پیگیری باشد و بعضی از ویژگی‌های موسیقی کودکان اصولی است که بدون تخصص هم قابل تشخیص است. بچه‌ها تا پیش از سن درک کلمات، بیشتر مجذوب صدا می‌شوند و دوست دارند آن را تقلید کنند؛ بنابراین در این سن، آهنگ‌های ساده با حداقل کلمات که به کودکان اجازه همراهی با ریتم را می‌دهد، انتخاب‌های خوبی هستند و لایه‌های مادرانه، بهترین انتخاب. بچه‌ها در سن پیش‌دستان که عمده این پرونده برای آن‌ها نوشته شده است، خواندن را خیلی دوست دارند و از شنیدن صدای خودشان لذت می‌برند. موضوعات محبوب‌شان برای ترانه، همان‌هایی است که توجه‌شان را بیش از همه در جهان اطراف جلب می‌کند؛ حیوانات، مشاغل، اشیاء و طبیعت. قطعه‌هایی که به کودکان، اجازه همراهی با ترانه را می‌دهد و او را به عملی – پیر، بگو، اشاره کن، پاشو – تشویق می‌کند، برای او جالب هستند. کودکان بعد از دوره پیش‌دستانی، حوصله و توانایی بیشتری در همراهی با ترانه پیدا می‌کنند؛ آن‌ها در این سن می‌توانند موسیقی‌های روایت‌گونه را دنبال کنند و به قصه‌های صوتی علاقه‌نشان می‌دهند. بنابراین در شناخت موسیقی مناسب کودکان، دانستن ویژگی‌های دوره رشدی او و شناخت خصوصیات فردی‌اش هم به کمک‌تان می‌آید.

الیه توانا | روزنامه نگار

پرونده

بچه‌ها، از غذای چرب و چیلی مانمی‌خورند، فیلم‌های خشن و غمبار مارانمی‌بینند، قصه‌های مان هم با هم فرق دارد؛ ما سرگذشت‌های رنج‌آور و دردناک را می‌خوانیم و آن‌ها داستان پریان و ماجراجویی‌های شگفت‌انگیز را. می‌دانم بعضی پدر و مادرها برای به قول خودشان – آب دیده کردن فرزندشان، هیچ فرقی بین خودشان و آن‌ها قائل نمی‌شوند؛ دارم درباره کلیت دنیای بزرگسالان و کودکان حرف می‌زنم که همه‌مان تفاوت‌هایش را می‌شناسیم. بین انواع مختلف خوراکی که به کودکان و بزرگسالان تقسیم‌شان می‌کنیم، موسیقی مهجورترین است؛ بچه‌ها همان چیزی را گوش می‌دهند که ما و آن بسته به سلیقه ما می‌تواند آندوه‌بار، مایوس‌کننده، عاشقانه یا مثل بیشتر تولیدات این روزهای موسیقی کشور کاملاً بی‌محتوا باشد. منظورم، ارزش‌گذاری روی محتوای موسیقی بزرگسالانه نیست؛ هر کدام این‌ها چه خوب، چه بد برای بزرگ‌ترها نوشته و ساخته شده‌اند و سلیقه و نیاز کودکان در آن‌ها جایی ندارد. ضمن آن که نمی‌توانیم باطمینان بگوییم ترانه و ملودی نامتناسب با سن بچه‌ها، تأثیر منفی ندارد. مغفول ماندن نیاز شنیداری کودکان چرخه‌ای است از بی‌توجهی خانواده‌ها و بی‌رغبتی موزیسین‌ها که یکدیگر را تقویت می‌کنند. در پرونده امروز اما قصد نداریم آهنگ‌سازها را نقد کنیم یا به والدین ایراد بگیریم؛ می‌خواهیم بگوییم می‌شود از بضاعت موجود استفاده و برای گوش بچه‌ها، خوراک خوب تهیه کرد. در ادامه پیشنهادی‌های ما را بخوانید و بشنوید.

معرفی ۵ آلبوم موسیقی برای بچه‌ها

وقتی درباره موسیقی کودکان حرف می‌زنیم، چندین اسم و چهره شاخص را به خاطر می‌آوریم؛ ثمنین باغچه‌بان، فریبرز لاچینی، حسن رامرد و خیلی‌های دیگر. بنابراین آن‌چه در ادامه می‌آید، به معنی انکار قوت دیگر آثار این حوزه نیست؛ صرفاً سلیقه و پیشنهاد ماست ضمن آن که برای مان مهم بود آلبوم‌های پیشنهادی ما در نوعی از طبقه‌بندی یکنجند تا کار شما برای انتخاب راحت شود. نمونه‌هایی که از طریق کیوار کد ارائه شده صرفاً برای این است که با آثار آشنا شوید و بعد آلبوم را به صورت قانونی بخرید.

دنیای شادی

موضوع محتوا: گوناگون
بخشی از شعر: زاغی کجایی؟ رو شاخه درخت‌ها / ماهی کجایی؟ توتایی‌های دریا
تنظیم: ناصر نظر، ناشر: ماهور، (۵۷ دقیقه)

دنیای شادی، مجموعه ۲۶ قطعه اثر چندین شاعر و آهنگ‌ساز معتبر حوزه موسیقی کودک است که ناصر نظر، آن‌ها را گردآوری و تنظیم کرده است؛ کارل ارف، ثمنین باغچه‌بان، شکوه قاسم‌نیا و ناصر کشاورز، بعضی از اسم‌های آشنای این آلبوم هستند. تنوع ترانه و ملودی، کار ما را برای طبقه‌بندی این مجموعه سخت کرد؛ ناگزیر اسمش را گذاشتیم «گوناگون»، چون هم شعر روایی دارد مثل «گر به ملوس»، هم آموزشی مثل «ماه تو آسمونه» و «زاغی کجایی» که کودکان با دنیای اطرافش آشنا می‌کند، هم شاد و مفرح مثل «چک‌چک باران»؛ این تنوع البته، مایه جذابیت «دنیای شادی» است. هر قطعه، دنیایی تازه و مستقل است که سلیقه‌های مختلف را راضی می‌کند. «زاغی کجایی»، پیشنهاد من از این آلبوم

است که با اسکن این کیوار کد می‌توانید به آن گوش دهید:

این گوشه تا اون گوشه

موضوع محتوا: ترانه‌های روایی
بخشی از شعر: من هم یک گلم، هم یک باغبان / با خودم هستم خوب و مهربان
آهنگ‌ساز: ناصر نظر، شاعر: مهری ماهوتی، ناشر: ماهور، (۳۹ دقیقه)
«سلام شیرین»، شامل ۱۳ قطعه لطیف و دوست‌داشتنی برای کودکان است که براساس کتاب «آموزش مهارت زندگی: ویژه پیش‌دستان» نوشته شده‌اند. روابط دوستانه، نظم و اجازه گرفتن، احترام به خود و بهداشت دهان موضوع تعدادی از قطعه‌های این آلبوم است. اگر دنبال موسیقی خوب برای فرزندتان هستید، حسن شهرت «ناصر نظر» که سال‌هاست به صورت تخصصی در حوزه موسیقی کودکان فعالیت می‌کند، کافی است. اگر برای آموزش رفتارهای درست، پی‌روشی غیرمستقیم و موثر می‌گردید، «مهری ماهوتی» شاعر با ظرافت این کار را کرده است. کار را گروه کارا و آقای نظر، تنظیم کرده است. با اسکن این کیوار کد،

این کیوار کد، قطعه «احترام به خود» را همراه فرزندتان بشنوید:

سلام شیرین

موضوع محتوا: آموزش‌های رفتاری
بخشی از شعر: من هم یک گلم، هم یک باغبان / با خودم هستم خوب و مهربان
آهنگ‌ساز: ناصر نظر، شاعر: مهری ماهوتی، ناشر: ماهور، (۳۹ دقیقه)
«سلام شیرین»، شامل ۱۳ قطعه لطیف و دوست‌داشتنی برای کودکان است که براساس کتاب «آموزش مهارت زندگی: ویژه پیش‌دستان» نوشته شده‌اند. روابط دوستانه، نظم و اجازه گرفتن، احترام به خود و بهداشت دهان موضوع تعدادی از قطعه‌های این آلبوم است. اگر دنبال موسیقی خوب برای فرزندتان هستید، حسن شهرت «ناصر نظر» که سال‌هاست به صورت تخصصی در حوزه موسیقی کودکان فعالیت می‌کند، کافی است. اگر برای آموزش رفتارهای درست، پی‌روشی غیرمستقیم و موثر می‌گردید، «مهری ماهوتی» شاعر با ظرافت این کار را کرده است. کار را گروه کارا و آقای نظر، تنظیم کرده است. با اسکن این کیوار کد،

این کیوار کد، قطعه «احترام به خود» را همراه فرزندتان بشنوید:

بازی‌های آوازی ۳

موضوع محتوا: سرگرمی
بخشی از شعر: گل و گل‌دون، سلام! بلبل خندون، سلام!
آهنگ‌ساز: سودابه سالم، شاعرها: افسانه شعبان‌نژاد، مصطفی رحمان دوست و دیگران، ناشر: آوای ساز خورشید، (۶۰ دقیقه)
بازی‌های آوازی، یک مجموعه چهار قسمتی ترانه‌های شاد و سرحال‌آمیخته با مضمون‌های تربیتی است. قسمت سوم بازی‌های آوازی اما وجه تربیتی و آموزشی کهرنگ‌تر و جنبه موسیقایی و مفرح‌بارتری دارد. ۱۲ قطعه این آلبوم، شامل شش قطعه با کلام و شش قطعه بی‌کلام را هنرمندان سرشناسی مثل شهریار فریوسفی، پاشا هنجنی و جمعی از کامکارها نوازندگی کرده‌اند. «سلام تنم»، «هاجستیم و اجستیم»، «لی‌لی‌لی حوضک» تعدادی از قطعات این آلبوم هستند که فرهنگ شفاهی ایران را به‌طریقی نو و خلاقانه به نسل جدید منتقل می‌کنند. با اسکن این کیوار کد، «عروسک جون» را با

صدای بلند برای فرزندتان پخش کنید و از دیدن هیجانش، لذت ببرید:

در مزرعه

موضوع محتوا: شناخت حیوانات
بخشی از شعر: زنبور زرد و سیاه، پر می‌زنه تو هوا
آهنگ‌سازی، تنظیم و اجرا: گروه آدمک (۶۰ دقیقه)
تقلید صدای حیوانات و حرف زدن درباره محل زندگی و خوراک آن‌ها، سرگرمی محبوب بچه‌هاست. تیم آدمک که هم موسیقی را خوب می‌شناسد و هم بچه‌ها را، در آلبوم تازه‌اش با ۲۴ قطعه با کلام و بی‌کلام آن‌چه را در یک مزرعه می‌گذرد، روایت می‌کند. در قطعه‌های با کلام بچه‌ها، زنبور، اردک، گاو و حیوانات دیگر را می‌شناسند و در بی‌کلام‌ها، می‌توانند روی آهنگ قطعاتی که قبلاً شنیده‌اند آواز بخوانند و بازی کنند. واژه‌های ساده و ملودی قابل درک و همراهی برای بچه‌ها، مجموعه در مزرعه را برای سنین پیش از دبستان و سال‌های ابتدایی، مناسب کرده است. اگر فرزندتان از این آلبوم خوشش آمد، می‌توانید آن را به مربی مهد کودکش هم معرفی کنید.

با اسکن این کیوار کد، «زنبور زرد و سیاه» را بشنوید:

لطف پروردگار و همراهی شما دوستان و مشتریان وفادار در حمایت از کالای با کیفیت ما را به جایگاهی رساند که اکنون جهت ارائه خدمات مطلوب‌تر در آن قرار داریم. لذا وظیفه خود می‌دانیم که به پاس قدردانی از حمایت‌های بی دریغ شما و بمناسبت افتتاح محل جدید در **اولین روز از ماه مبارک رمضان** با **۵۰٪ تخفیف** میزبان سفره‌های افطاری شما باشیم. لذا جهت دریافت کد تخفیف باشگاه مشتریان وفادار نام و نام خانوادگی و آدرس خود را به شماره ۰۹۱۵۹۱۶۵۰۷۰ ارسال و پس دریافت کد تخفیف در اولین روز از ماه مبارک رمضان ۹۸/۰۲/۱۶ به آدرس جدید واقع در بلوار جلال آل احمد، انتهای جلال ۷۲ و نبش جلال ۷۲/۲۲ از ساعت ۱۷ مراجعه فرمایید.

